

ÎNCHEIERE

3 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Vignan Igor,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor
împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la examinarea
cererii în termen rezonabil de către Consiliul Superior al Magistraturii și repararea
prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
restituit cererea de apel declarată de Vignan Igor,

c o n s t a ț ă :

La 11 august 2016, Vignan Igor s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere
de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu
privire la constatarea încălcării dreptului la judecare a cererii în termen rezonabil de
către Consiliul Superior al Magistraturii și repararea prejudiciului moral cauzat prin
acest fapt.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani,
cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor împotriva Ministerului Justiției
al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în
termen rezonabil de către Consiliul Superior al Magistraturii și repararea de către stat a
prejudiciului cauzat, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 16 ianuarie 2019, Vignan Igor a declarat apel împotriva hotărârii din 19
decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani solicitând admiterea apelului,
casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei soluții de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel declarată de Vignan Igor împotriva hotărârii din 19 decembrie 2018 a
Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani fiindu-i stabilit termen până la 10 aprilie 2019,
pentru prezentarea apelului motivat, redactat în limba de stat.

La 09 aprilie 2019, Vignan Igor a depus cerere de apel motivată în limba rusă.

Prin încheierea din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Vignan Igor s-a restituit din motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău emisă în conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod procedură civilă.

La 17 mai 2019, Vignan Igor a declarat recurs împotriva încheierii din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și restituirea remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, pentru examinarea apelului.

Examinând argumentele recursului declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul lui Vignan Igor din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează elementele pe care trebuie să le conțină o cerere de recurs.

Astfel, Colegiul constată că Vignan Igor a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acesteia în limba de stat.

În sensul dat, instanța de recurs remarcă că, prin hotărârea nr. 17 din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Colegiul reiterează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii.

Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului. Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română.

Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat.

Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant.

Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din aceste considerente, Colegiul ajunge la concluzia de a restitui cererea de recurs depusă de către Vignan Igor.

În conformitate cu art. 269-270, 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Vignan Igor împotriva încheierii din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil de către Consiliul Superior al Magistraturii și repararea prejudiciului moral,

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari